

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

B | R | N | O

KONCEPCE SOCIÁLNÍ POLITIKY

města Brna do roku 2030

MANAŽERSKÉ SRHNUTÍ

Magistrát města Brna
Odbor sociální péče

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Dokument je výstupem projektu „Systematizace a zkvalitnění systému řízení města Brna“, CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010105, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

Odbor sociální péče MMB
Oddělení koncepce a plánování služeb

PhDr. Zdenka Hašová
Mgr. Bc. Monika Škorpíková, DiS.

Fakulta sociálních studií MU
Katedra sociální politiky a sociální práce

PhDr. Pavel Horák, Ph.D.
Mgr. Iveta Zelenková, Ph.D.
Doc. PhDr. Kateřina Kubalčíková, Ph.D.

Brno | červen 2021

Sociální politika

Sociální politika ve všech vyspělých zemích i v zemích, které aspirují na svůj další společenský rozvoj, hraje v současnosti velice významnou roli. Důvodem je potřeba řešit nová sociální rizika a očekávané důsledky tzv. čtvrté průmyslové revoluce, mezi které patří zejména zastarávání kvalifikace a zánik celé řady profesí na trhu práce v důsledku rozvoje digitalizace a robotizace, potřeba sladování péče o děti a dospělé v rodině a zaměstnání a péče o stárnoucí obyvatelstvo obecně, rostoucí sociální náklady státu apod. Od sociální politiky v moderní společnosti se očekává, že poskytne předpoklady, podmínky, impulzy a motivaci pro rozvoj každého jedince, a tím i pro prosperitu celé společnosti. Jejím cílem je vytvoření lidsky důstojných podmínek života a zajištění rovných příležitostí všem obyvatelům daného státu, aby bylo zamezeno zvyšování sociální nerovnosti ve společnosti. Tento cíl je naplňován konkrétními opatřeními poskytovanými v rámci dílčích sociálních politik, které (vedle sociálního zabezpečení) zahrnují zejména bytovou politiku, vzdělávací politiku, politiku zaměstnanosti, rodinnou politiku či zdravotní politiku.

V České republice je tvorba a realizace sociální politiky na regionální a místní úrovni zabezpečována územně správními celky, tedy kraji a obcemi v samostatné či přenesené působnosti ve spolupráci s místně příslušnými pobočkami organizací podřízených MPSV a s různými aktéry z řad zástupců nestátního ziskového a občanského sektoru (zejm. se zástupci zaměstnavatelů a zaměstnavatelských, zaměstnaneckých a odborových orgánů, s občanskými organizacemi a iniciativami, církvemi, občany, rodinami, domácnostmi atd.). Tím je zajištěno uplatnění zásady uváděné hned v několika mezinárodních dokumentech (Maastrichtská smlouva, Evropská charta místní samosprávy a Evropská charta regionální samosprávy), že veřejné záležitosti obstarávají v první řadě ty orgány a instituce, které stojí nejbližší občanům.

Cíl koncepce

Koncepce sociální politiky města Brna do roku 2030 je koncepčním materiálem, který se snaží systematicky propojit všechny strategické dokumenty využívané současnou sociální politikou města Brna. Jeho cílem je na základě analýzy aktuálních potřeb různých obyvatel města Brna, očekávaného vývoje těchto potřeb v následujícím desetiletí a návrhů řešení těchto potřeb stávajícími strategickými dokumenty navrhnout konkrétní strategické cíle a priority. Jejich dosažení by mělo v horizontu deseti let zajistit optimální fungování komplexního systému sociální politiky, která bude schopna okamžitě a flexibilně řešit různorodé sociální potřeby, problémy a situace všech obyvatel brněnské metropolitní oblasti. Komplexnost takto navrhovaného systému sociální politiky města Brna by měla být zajištěna tím, že nabízená sociální pomoc, sociální služby a výkon sociální práce budou pokrývat i dílčí oblasti sociální politiky. Za ty jsou v tomto materiálu považovány kromě sociální práce a sociálních služeb i bydlení, vzdělávání, zaměstnanost, rodina, zdraví, a bezpečnost.

Obsahem tohoto dokumentu je koncepce sociální politiky města Brna v horizontu deseti let, sestavená na základě analýzy vývoje a potřeb a trendů pomoci vůči různým cílovým skupinám vyskytujícími se na území města Brna, analýzy aktuálně využívaných strategických dokumentů a návrhu řešení problémů v dílčích oblastech sociální politiky.

Koncepce se soustřeďuje zejména na výkon sociální práce a poskytování sociálních služeb, které se promítají do výše uvedených oblastí sociální politiky.

Proces tvorby

Tvorba koncepce probíhala ve čtyřech na sebe navazujících a po sobě jdoucích časových etapách. Předmětem **první a druhé etapy** bylo zmapování a zhodnocení silných a slabých stránek stávajícího systému sociální politiky ve městě Brně zaměřeného na různé cílové skupiny a zajišťovaného odborem sociální péče ve spolupráci s dalšími vybranými odbory Magistrátu města Brna.

V **dalších dvou etapách** došlo k syntéze a využití v předchozích etapách získaných poznatků k formulaci výsledné vize, primárního cíle a konkrétních strategických cílů sociální politiky ve městě Brně do roku 2030.

Výsledkem každé z etap bylo vytvoření dílčího dokumentu, na jehož vypracování se podílel tým pracovníků Katedry sociální politiky a sociální práce Fakulty sociálních studií Masarykovy Univerzity v Brně. Zatímco první dva z těchto dokumentů byly rámcově využity k tvorbě analytické části této koncepce, třetí dokument sloužil k tvorbě jeho programové části (k formulaci jednotlivých strategických cílů a priorit)¹.

Jednotlivé dokumenty byly bezprostředně po jejich vypracování diskutovány a komentovány jednotlivými členy řídicí skupiny a expertní skupiny určenými pro tvorbu této koncepce. Řídicí skupina byla tvořena vybranými zástupci Magistrátu města Brna (náměstkem primátorky, předsedkyní Komise sociální Rady města Brna, vedoucím odboru sociální péče a pracovníky oddělení koncepce a plánování služeb odboru sociální péče). Expertní skupina sestávala jak ze zaměstnanců Magistrátu města Brna (zástupci odboru sociální péče, bytového odboru, odboru zdravotní a odboru školství), tak ze zástupců Úřadu práce ČR (ředitel odboru zaměstnanosti a vedoucího oddělení nepojistných sociálních dávek) a z Krajského úřadu Jihomoravského kraje (vedoucího odboru sociálních věcí a vedoucího oddělení koncepce a plánování tohoto odboru).

Vzhledem k tomu, že všechny etapy tvorby koncepce probíhaly v období pandemie SARS-CoV-2, realizace individuálních expertních konzultací, jakož i diskuze a komentáře s členy řídicí skupiny a expertní skupiny proběhly převážně telefonickou, mailovou nebo on-line formou.

Dokument prošel dvěma koly připomínkovacího řízení. V prvním kole se k dokumentu vyjádřili členové řídicí a expertní skupiny, v druhém kole byl návrh dokumentu předložen širší zainteresované veřejnosti.

Struktura koncepce

V první, analytické části jsou uvedeny klíčové informace o stávajícímu systému sociální politiky ve městě Brně, o rozdělení kompetencí mezi městem a městskými částmi v oblastech sociální politiky, o cílových skupinách na území města Brna a jejich potřebách a o strategických dokumentech města Brna a jejich potenciálu řešit potřeby těchto obyvatel. Součástí je i SWOT analýza v jednotlivých oblastech sociální politiky. V druhé části je uvedena vize a primární cíl a dále pak formulovány a zdůvodněny dílčí strategické cíle a priority. V poslední části jsou uvedeny způsoby evaluace dokumentu a závěrečné shrnutí.

Vazba koncepce na další strategické dokumenty města Brna

Směřování a realizace současné sociální politiky města Brna jsou významně ovlivňovány celou řadou strategických dokumentů vytvořených na národní, regionální (krajské) a místní úrovni. Národní dokumenty pokrývají všechny cílové skupiny a problémové oblasti, se kterými se potýkají a které by

¹ Výsledné a kompletní verze všech tří dokumentů jsou veřejně přístupné na těchto adresách: [Analýza strategických dokumentů Odboru sociální péče MMB a dalších souvisejících dokumentů](#) (etapa 1), [Komplexní zmapování současné situace v sociální oblasti na území města Brna](#) (etapa 2); [Formulace strategických cílů a implikace pro programovou část Koncepce sociální politiky města Brna do roku 2030](#) (etapa 3)

měly být sociální politikou města Brna řešeny. Na regionální a místní úrovni jde jednak o dokumenty, které se zaměřují na některou z dílčích problémových oblastí sociální politiky (bydlení, vzdělávání, zaměstnanost, rodinu, zdraví, bezpečnost) anebo jde o přesahové dokumenty pokrývající více problémových oblastí najednou². V případě dokumentů druhého typu jde o zjevný projev reálné provázanosti několika a/nebo všech problémových oblastí a současně i o tendenci a potřebu řešit existující problémy v jejich komplexnosti.

Předkládaná koncepce navazuje a propojuje všechny stávající strategické dokumenty města Brna³, které se zaměřují na různé dílčí oblasti sociální politiky (uvedeny v závorce):

- **Vize a strategie Brno 2050** (všechny oblasti).
- **Plán zdraví města Brna 2018-2030** (oblast Zdraví),
- **Strategie bydlení města Brna 2018-2030** (oblast Bydlení),
- **Koncepce obecního školství města Brno 2014-2020** (oblast Vzdělávání),
- **Koncepce sportu města Brna 2018-2030** (oblast Zdraví a Bezpečnost),
- **6. Komunitní plán sociálních služeb města Brna 2020-2022** (oblast Sociální práce a sociální služby),
- **Strategický plán sociálního začleňování města Brna 2016-2019** (všechny oblasti),
- **Místní akční plán inkluze v oblasti vzdělávání** (oblast vzdělávání)
- **Tematický akční plán pro oblast zaměstnanosti ve městě Brně 2020-2022** (oblast Zaměstnanost),
- **Koncepce prevence kriminality ve městě Brně 2017-2021** (oblast Bezpečnost),
- **Strategie politiky statutárního města Brna v oblasti drog a závislostí 2018–2021** (oblast Zdraví),
- **Strategie integrace cizinců ve městě Brně 2020-2026** (všechny oblasti).

Společným rysem cílů, priorit a opatření obsažených v dokumentech města Brna je snaha řešit potřeby, problémy a problémové situace různých cílových skupin vyskytujících se na území města Brna. V této souvislosti je možné na jedné straně odlišit dokumenty, které se (s ohledem na svou obecnou povahu anebo široký a současně specifický záběr) zaměřují na téměř všechny potřebné cílové skupiny. Na druhé straně existují koncepční materiály, které se zabývají pouze vybranou oblastí sociální politiky (včetně průřezové politiky sociálního začleňování), které kladou akcent na vybrané skupiny (všechny zbývající strategické dokumenty). Současně je možné ve všech strategických dokumentech města Brna (jakož i v dokumentech dalších měst ČR a v dokumentech na krajské a národní úrovni) identifikovat i další problémová témata, která jdou napříč výše uvedenými oblastmi sociální politiky města. Jsou jimi: bezbariérový pohyb na území města, dobrovolnictví, propojení a rozvoj sociálních a zdravotních služeb, a podpora neformálních pečujících.

Cílové skupiny sociální politiky na území města Brna

Město se zaměřuje na vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů v různých oblastech (bydlení, ochrana a rozvoj zdraví, výchova a vzdělávání, ochrana veřejného pořádku atd.). Sociální péče je poskytována formou sociální práce a sociálních služeb těm, kteří je potřebují. V této souvislosti stávající systém sociální péče a jeho pracovníci využívají tradičního rozlišování různých cílových skupin, které mají v řadě případů obdobné problémy. K těmto skupinám patří senioři, rodiny s dětmi, lidé s různými typy zdravotního postižení, osoby sociálně vyloučené nebo

² U regionálních strategických dokumentů jde zejména o Strategii rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje a u strategických dokumentů města Brna jde především o Strategický plán sociálního začleňování a Komunitní plán sociálních služeb.

³ S výjimkou Tematického akčního plánu pro oblast zaměstnanosti ve městě Brně 2020-2022, který je prováděcím dokumentem.

sociálním vyloučením ohrožené, lidé ohrožení závislostí a závislostním chováním, cizinci. SWOT analýza oblastí sociální politiky, kterými se tato koncepce zabývá, pak syntetizuje poznatky získané při identifikaci problémových oblastí, potřeb a trendů u jednotlivých skupin. Analýza uvedených cílových skupin je operativním nástrojem pro formulaci obecnějších strategických cílů a priorit v různých oblastech sociální politiky.

SWOT analýza

SWOT analýza je zpracována na základě mapování silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení pro jednotlivé cílové skupiny na území města Brna. Předkládaná zjištění jsou výsledkem dílčích etap tvorby koncepce, které zahrnovaly rozbor relevantních strategických a souvisejících dokumentů a expertních rozhovorů realizovaných s poskytovateli pomoci a podpory s působností na území města Brna. Vzhledem k tomu, že různé cílové skupiny se potýkají s obdobnými problémy, zjištění uvedená ve SWOT analýze představují syntézu výstupů k cílovým skupinám a jsou uspořádána podle oblastí, které jsou předpokládanou součástí sociální politiky města. Konkrétně jde o oblast sociální práce a sociálních služeb, bydlení, vzdělávání, zaměstnanosti, rodiny, zdraví a bezpečí a průřezovou oblast nazvanou integrace.

Strategické cíle sociální politiky do roku 2030

Vize

Město Brno je schopné v roce 2030 prostřednictvím rozsáhlé sítě profesionálně poskytovaných veřejných a sociálních služeb okamžitě a flexibilně reagovat na různorodé potřeby a problémy všech svých občanů a zvyšovat tak kvalitu jejich života.

Nabízené služby jsou kvalitní, cílené, poskytované v dostatečném rozsahu a dostupnosti, založené na vzájemné spolupráci mezi státními institucemi, samosprávou, neziskovým a ziskovým sektorem a využívají osvědčených i inovativních postupů, které jsou v souladu s nejmodernějšími trendy a objevy.

Významné oblasti, které se promítají do cílů koncepce

Ve strategických cílech sociální politiky se objevuje pojem **Metropolitní oblast Brno**. Brněnská metropolitní oblast (BMO) je v současnosti tvořena 184 obcemi a žije v ní cca 700 tis. obyvatel (cca 60 % Jihomoravského kraje). BMO je příkladem území s jedním dominantním jádrem – Brnem, v němž žije více než polovina populace metropolitní populace. Toto vymezení bylo vytvořeno pro potřeby realizace regionální politiky a nadále bude důležité pro tvorbu a naplňování Integrované strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 21+ a pro využívání územního nástroje integrovaných územních investic (ITI). Jedná se o realizaci projektů většinou investičního charakteru do různých oblastí, jednou z nich je i oblast sociální. Schválené projekty jsou pak spolufinancovány z fondů EU, prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Společným rysem všech větších měst je **demografické stárnutí**. Z něj plyne řada problémů, na jejichž řešení by město mělo být připraveno. Patří k nim:

- Nutnost propojovat sociální a zdravotní služby (s věkem přibývají zdravotní problémy).
- Dostupnost bydlení pro seniory – podpora rozvoje alternativních forem bydlení (sdílené bydlení, komunitní bydlení), domy s pečovatelskou službou a poskytování služeb v nich.
- Rozvoj terénních a ambulantních služeb podporujících setrvání seniorů v jejich domácnostech
- Zkvalitňování pobytových služeb pro seniory (domovy pro seniory).
- Podpora osob pečujících o své stárnoucí příbuzné se zaměřením na tzv. sendvičovou generaci související s trendem odkládání založení rodiny, kdy pečující jsou nuceni starat se jak o děti, tak své stárnoucí rodiče (odlehčovací služby atd.).
- Nároky na hospicovou péči, paliativní péči spojené s péčí o pozůstalé.
- Potřeba zvyšovat povědomí obyvatel Brna o možnostech řešení tíživých situací.

Další významnou oblastí promítající se do priorit je **péče o osoby s vícečetnými diagnózami či osoby se zvlášť těžkými formami postižení**, které mají velmi specifické potřeby a péče o ně klade personální a další nároky jak na adekvátní sociální služby, tak opět na pečující osoby. I zde se promítá nutnost propojovat sociální a zdravotní služby.

Tematické oblasti, dílčí cíle a priority

V této části textu prezentujeme konkrétní tematické oblasti a v nich obsažené cíle a priority, které povedou k naplnění vize a primárního cíle této koncepce. Konkrétně jsme vytvořili tři tematické oblasti označované A, B a C:

- Tematická oblast A se týká **nastavení systému sociální práce a sociálních služeb** města Brna a zahrnuje oblast plánování sociálních služeb města, řízení, rozvoj a optimalizace nástrojů a opatření sociální práce a sociálních služeb, podpora informovanosti, a rozvoj kvality a efektivity nástrojů;
- Tematická oblast B se zaměřuje na **podporu a rozvoj konkrétních nástrojů a opatření** poskytovaných v jednotlivých oblastech sociální politiky města; jmenovitě jde o oblast sociální práce a sociální služby; bydlení; vzdělávání a zaměstnanost; rodina; zdraví a bezpečnost;
- Tematická oblast C se věnuje **přesahujícím tématům**; ty se týkají bezbariérového pohybu na území města, dobrovolnictví, propojení a rozvoje sociálních a zdravotních služeb a neformálních pečujících.

Tematická oblast A

Zabezpečení plánování, řízení, podpory, informovanosti a rozvoje kvality sociální práce a sociálních služeb ve městě Brně

V této tematické oblasti jsou navrženy cíle směřující k řádnému fungování sociální práce a sociálních služeb města Brna. Tyto cíle a priority navazují na dlouholeté zkušenosti s procesy souvisejícími s plánováním, řízením a rozvojem kvality stávající sociální práce a sociálních služeb města.

Tato politika je zabezpečována prostřednictvím sociální práce pracovníků Odboru sociální péče Magistrátu města Brna, pracovníků městských částí a základní sítě sociálních služeb města Brna. Základní síť je součástí krajské sítě a představuje pátevní systém, v jehož rámci jsou poskytovány služby sociální péče, sociální prevence a sociálního poradenství. Je upravována každý následující rok na základě plánovacích procesů jednotlivých obcí s rozšířenou působností, v rámci priorit stanovených krajským úřadem pro dané období a v návaznosti na aktuální ekonomickou situaci. Současně existuje průběžně aktualizovaná dočasná síť sociálních služeb, která je financována skrze evropské projekty a u které existuje možnost, že v ní obsažené služby budou po skončení financování přesunuty do základní krajské sítě sociálních služeb (v závislosti na jejich potřebnosti a dostupných finančních zdrojích veřejných rozpočtů). Do dočasné sítě jsou v současnosti zařazovány plánované kapacity financované v rámci individuálních projektů, především v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL), projektů ITI (Integrované strategie rozvoje brněnské metropolitní oblasti pro uplatnění nástroje ITI), a projektů plánovaných skrze místní akční skupiny (MAS). Vedle základní a dočasné sítě existuje i síť služeb s nadregionální nebo celostátní působností zařazených do sítě Ministerstva práce a sociálních věcí a projektů, které vhodným způsobem navazují nebo doplňují stávající sociální služby.

Cíl A1 NASTAVENÍ A PODPORA PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA

Řádné fungování sociální politiky města vyžaduje pravidelné plánování a vhodné nastavení základní a navazující sítě sociálních služeb.

Již patnáct let probíhají plánovací procesy na úrovni města, které podrobně popisuje komunitní plán sociálních služeb. Klíčovým cílem procesu **plánování sociálních služeb města** je nastavit pravidla zabezpečující optimální fungování sítě sociálních služeb, v jejímž rámci jsou poskytovány jednotlivé nástroje a opatření. Konkrétně jde o nastavení pravidel pro vstup, setrvání nebo vyřazení poskytovatelů těchto nástrojů a opatření do této sítě, aby byla schopna lépe a efektivněji zabezpečit potřeby všech obyvatel města.

Plánování na úrovni Jihomoravského kraje probíhá za účasti zástupců OSP MMB a dalších aktérů v pracovní skupině Odboru sociálních věcí krajského úřadu Jihomoravského kraje, na setkávání koordinátorů plánování jednotlivých obcí s rozšířenou působností (21 ORP) a na setkávání okresních týmů zaměřujících se na jednotlivé oblasti sociální politiky (sociální práci a sociální služby, bydlení, rodinu, vzdělávání a zaměstnání, zdraví, bezpečnost). Cílem těchto setkání je společné plánování, vzájemné předávání informací, poskytování zpětné vazby a řešení existujících problémů. Výstupem je střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na dané období, pravidla pro vstup sítě služeb a pravidla jejího financování.

<p>Priorita A1.1 Podpora a rozvoj procesu plánování sociálních služeb na úrovni města a kraje <i>Indikátor: proces plánování, komunitní plán/střednědobý plán sociálních služeb</i></p>
<p>Priorita A1.2 Nastavení a dodržování jasných pravidel pro optimální fungování sítě poskytovatelů nástrojů a opatření sociální politiky města <i>Indikátor: pravidla pro optimální fungování sítě, aktualizace sociálních služeb, metodická a kontrolní činnost</i></p>
<p>Priorita A1.3 Zajištění finanční a personální stability systému sociální práce a sociálních služeb dostatečnými finančními prostředky z veřejných a jiných zdrojů, případně zdrojů mezinárodních <i>Indikátor: výše finanční podpory z veřejných a jiných zdrojů</i></p>
<p>Priorita A1.4 Podpora a aktivní rozvoj institucionální a mezioborové spolupráce Koordinace různých aktérů a institucí podílejících se na plánování, poskytování, rozšiřování a zkvalitňování nástrojů a opatření ve všech oblastech sociální politiky města včetně zapojení široké veřejnosti (včetně důrazu na spolupráci mezi sociálním a zdravotním sektorem) <i>Indikátor: zastoupení uživatelů služeb (nebo jejich zástupců), poskytovatelů a expertů na komunitním plánování sociálních služeb</i></p>
<p>Priorita A1.5 Pokračující spolupráce v mezinárodních sítích, zejména v rámci Sociálního fóra sítě EUROCIETES (Social Affairs Forum) <i>Indikátor: počet zapojení do společných projektů a počet setkání</i></p>

Cíl A2 MONITORING POTŘEB OBYVATEL MĚSTA BRNA V SOCIÁLNÍ OBLASTI A MOŽNOSTECH JEJICH ŘEŠENÍ

K tomu, aby nástroje a opatření sociální politiky města Brna byly schopny okamžitě a flexibilně reagovat na různorodé potřeby a problémy všech svých obyvatel a zvyšovat tak kvalitu jejich života, je potřeba zabezpečit pravidelné monitorování a vyhodnocování informací a dat, jednak o potřebách a problémových situacích obyvatel, a dále i o kvalitě a efektivitě těchto nástrojů se zřetelem na způsob jejich poskytování. Monitoring bude probíhat ve spolupráci s relevantními poskytovateli a dalšími aktéry v sociální oblasti.

Současně je nutné zjištěné výsledky poskytovat širší a odborné veřejnosti k zvýšení informovanosti o poskytovaných službách a o povaze problémů, se kterými se setkávají různí obyvatelé města.

Priorita A2.1 Pravidelné zjišťování a vyhodnocování informací a dat o potřebách obyvatel města Brna v oblastech sociální politiky města včetně průběžné evaluace dostupnosti, rozsahu a kvality stávajících opatření

Indikátor: monitorovací zprávy o sociální péči ve městě Brně; evaluační studie poskytovaných nástrojů a opatření

Priorita A2.2 Zvyšování povědomí veřejnosti o nabídce sociálních služeb a dalších vhodných nástrojích sociální politiky města

Indikátor: poradna Socio Info Point, portál sociální péče města www.socialnipece.brno.cz; informační kampaně

Tematická oblast B

Podpora a rozvoj konkrétních nástrojů a opatření v dílčích oblastech sociální politiky města

V této tematické oblasti jsou navrženy cíle pro oblasti sociální práce a sociální služby, bydlení, vzdělávání a zaměstnanost, rodina, zdraví a bezpečnost. Oblasti vzdělávání a zaměstnanost a zdraví a bezpečnost byly sloučeny z důvodu jejich tematické provázanosti. K těmto oblastem je přiřazena problematika integrace cizinců a uprchlíků.

Cíl B1 PODPORA A ROZVOJ V OBLASTI SOCIÁLNÍ PRÁCE A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální služby a výkon sociální práce jsou ve městě Brně poskytovány jak v rámci základní a navazující sítě sociálních služeb tak v rámci činností vykonávaných pracovníky sociálních odborů magistrátu a městských částí.

Trendem v sociální práci je důsledné uplatňování **principu participace a vlastní odpovědnosti**. Dochází k odklonu od modelu vnímat klienta jako jedince s nějakým druhem znevýhodnění, k přístupu orientovanému na potenciál klienta. Intervence primárně nestaví na „minimalizaci rizika“, ale měly by vycházet z toho, co je v člověku a jeho prostředí silné. Klíčovým aspektem intervencí by měla být podpora odolnosti (resilience) – představuje uplatnění potenciálů tváří v tvář nepřízní. V rámci intervencí je kladen důraz na komplexnost posouzení životní situace, identifikování oblastí podpory a rozvoje a na práci s celým rodinným systémem. Sociální služby by měly stavět na principech komplexnosti, návaznosti a dostupnosti. V jejich rámci by měl být uplatňován individuální přístup k uživateli služeb a v celém procesu se předpokládá participace samotného klienta sociální práce.

U sociálních služeb se jedná o služby sociální péče, služby sociální prevence a odborné sociální poradenství. U sociálních služeb dlouhodobě přetrvává jistá finanční nestabilita (zejména u nestátních neziskových poskytovatelů sociálních služeb), důležitá je očekávaná novela zákona o sociálních službách.

Priorita B1.1 Zajištění odborného poradenství (včetně dluhového a právního poradenství) v oblasti sociálního zabezpečení pro osoby v obtížných životních situacích

Indikátor: kapacita poradenských služeb

Priorita B1.2 Rozvoj forem pomoci a podpory směřující k posílení samostatnosti a udržování nebo zvyšování kvality života všech cílových skupin v jejich přirozeném prostředí prostřednictvím terénních a ambulantních služeb a sociální práce

Indikátor: kapacita sociálních služeb

Priorita B1.3 Podpora rozvoje a dlouhodobé stabilizace služeb sociální péče (specificky pro uživatele s vyšší mírou potřeby pomoci)

Indikátor: kapacita sociálních služeb

Priorita B1.4 Zajištění a dostatečná kapacita služeb sociální prevence a návazných projektů pro specifické cílové skupiny

Indikátor: kapacita sociálních služeb

Priorita B1.5 Zvýšení dostupnosti nových forem specializované nízkoprahové péče pro specifické cílové skupiny

Indikátor: kapacita např. Center duševního zdraví

Cíl B2 PODPORA A ROZVOJ V OBLASTI BYDLENÍ

Problematika bydlení se fakticky dotýká všech cílových skupin. Nejčastěji jde o osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby bez přístřeší, seniory, osoby se zdravotním postižením a rodiče samoživitele (ZMB v březnu 2021 schválilo změnu Pravidel pronájmu obecních bytů, v nichž je zavedena nová kategorie bytů pro osamělé samoživitele).

Bytová politika ve městě Brně je poměrně dobře institucionalizována⁴, kapacita bytového fondu ve srovnání s jinými městy je vcelku vysoká a zástupci města jsou tvůrci a realizátory celorepublikově oceňovaných projektů (např. Rapid re-Housing, Housing First).

Bytový fond je mezi jednotlivými městskými částmi nerovnoměrně rozložen, část z něho je ve špatném technickém stavu (vyžaduje finančně a časově náročnou rekonstrukci).

Narůstá počet alternativních forem bydlení, např. sdílené bydlení pro seniory. Současně probíhá výstavba nových domů s pečovatelskou službou (tzv. byty zvláštního určení). Není však řešena otázka zajištění služeb pro seniory v těchto bytech ani otázka návazného bydlení seniorů v případě zhoršení zdravotního stavu a soběstačnosti.

Stávající kapacity krizových bytových jednotek, chráněného bydlení s doprovodnou sociální službou, alternativních forem bydlení (sdílené bydlení, komunitní bydlení apod.) jsou omezené. Problémem je i neprostupnost ústavního a individuálního bydlení u lidí se zdravotním postižením nebo návazné bydlení pro lidi opouštějící různá azylová zařízení. K dalším významným prioritám patří zavedení systému prevence ztráty bydlení a efektivního řešení bezdomovectví např. pomocí systému prostupného bydlení.

Do budování sítě sociálního bydlení by měly být ve vyšší míře zapojeny i obce brněnské metropolitní oblasti.

Priorita B2.1 Zvýšení dostupnosti bydlení s doprovodnou sociální službu případně dalších alternativních forem bydlení (sdílené bydlení či komunitní bydlení)

Indikátor: různé typy alternativních forem bydlení

Priorita B2.2 Rozšíření nabídky a dostupnosti chráněného bydlení s doprovodnými a podpůrnými sociálními službami pro různé skupiny osob se zdravotním postižením a nabídky bezbariérového bydlení

Indikátor: počet bezbariérových bytů pro různé formy bydlení; počet služeb chráněného bydlení

Priorita B2.3 Zavedení efektivního systému prevence ztráty bydlení

Indikátor: úroveň spolupráce s OSP a BO MMB s městskými částmi, projekty prevence

Priorita B2.4 Zkvalitnění systému sociální práce s uživateli různých forem azylového bydlení s cílem zajistit návazné stabilizované bydlení

⁴ Existence koncepce sociálního bydlení do roku 2030, zřízení pracovní pozice bytové ombudsmanky od roku 2017, přijetí Pravidel pronájmu obecních bytů a Standardů rekonstruovaných bytů, spolupráce některých městských částí s neziskovými organizacemi zaměřenými na různé cílové skupiny atd.

<i>Indikátor: počet klientů přecházejících do návazného bydlení</i>
Priorita B2.5. Podpora a rozvoj krizového bydlení pro všechny potřebné cílové skupiny <i>Indikátor: počet krizového bydlení</i>
Priorita B2.6 Vznik pobytového zařízení pro jednotlivce a rodiny v bytové nouzi se základním standardem bydlení s garancí města (městská ubytovna) <i>Indikátor: existence pobytových zařízení</i>
Priorita B2.7 Zapojení a užší spolupráce s obcemi z metropolitní oblasti Brna při budování sítě sociálního bydlení <i>Indikátor: počty sociálních bytů v Metropolitní oblasti Brno</i>

Cíl B3 PODPORA A ROZVOJ V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ A ZAMĚSTNANOSTI

Tradičními cílovými skupinami sociální péče na území města Brna ve vzájemně provázaných oblastech vzdělávání a zaměstnanosti jsou osoby různých věkových kategorií, které jsou ze zdravotního, sociálního či sociokulturního důvodu znevýhodněny při vstupu a setrvání ve vzdělávacích zařízeních a následně na trhu práce. Tyto osoby se často vyznačují zdravotními handicapy, závislostmi, mnohočetnými problémy a/nebo pocházejí ze sociálně vyloučených lokalit. Typickou skupinou jsou např. dlouhodobě nezaměstnaní či osoby s nízkou kvalitací, častá je závislost na systému sociálních dávek, absence pracovních návyků, nedostatečná motivace přijmout zaměstnání, zadlužení atd.

V této souvislosti je v Brně institucionálně podporován rovný přístup ke vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí se sociálními znevýhodněními a dětí cizinců. Současně zde dlouhodobě fungují úspěšné projekty zaměřené na neformální vzdělávání a aktivizaci dětí a mládeže ze sociálně vyloučených lokalit. S ohledem na zvyšující se počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit je žádoucí tyto aktivity spojené s inkluzivním vzděláváním a s formálním a neformálním vzděláváním nadále podporovat a rozvíjet.

Na území města Brna jsou poskytovány kvalitní služby zaměřené na zaměstnávání zdravotně postižených osob na otevřeném pracovním trhu. Je žádoucí tyto služby i nadále podporovat.

Priorita B3.1 Podpora a rozvoj sociální práce a sociálních služeb zaměřených na pomoc rodinám, dětem a mladým při naplňování dostupných programů inkluzivního vzdělávání <i>Indikátor: kapacita služeb typu raná péče, osobní asistence, SAS</i>
Priorita B3.2 Podpora a rozvoj komplexních opatření realizovaných formou sociální práce a sociálních služeb pomáhajících začleňovat různé cílové skupiny na trh práce <i>Indikátor: kapacita služeb typu sociální rehabilitace, projekty v oblasti zaměstnanosti atd.</i>
Priorita B3.4 Podpora a rozvoj specifických programů zaměřených na vytváření pracovních příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a jejich začleňování ve spolupráci s ÚP na trh práce <i>Indikátor: existence tranzitních programů, tréninková místa, chráněná pracovní místa</i>

Cíl B4 PODPORA A ROZVOJ V OBLASTI RODINY

Problematika rodiny je velice široká a zachytit ji v celé šíři je značně problematické. Různá opatření cílí jak na zdravé a fungující rodiny včetně sladování profesního a rodinného života, tak na rodiny nějakým způsobem dysfunkční, rozpadající se či se ocitající v různých krizových situacích. V rodině se v plné míře projevuje nápor na pečující osoby, a to nejen při péči o jejího zdravotně postiženého člena, ale

také, v souvislosti s odkládáním založení rodiny, při kumulaci péče o děti a o stárnoucí rodiče (tzv. sendvičová generace). Do oblasti rodiny spadá také široká agenda sociálně-právní ochrany dětí včetně pěstounské a další náhradní rodinné péče. Palčivý je problém rodičů samoživitelů.

Současná síť sociálních služeb a v jejím rámci poskytovaná sociální práce, která se zaměřuje na uspokojování potřeb rodin ocitajících se v krizových situacích, je kvalitní a propracovaná, a obzvláště v případě zdravotně postižených osob, významně doplňována rozvinutou sítí dobrovolníků. Je žádoucí nadále rozvíjet poradenské aktivity zabezpečované krizovou internetovou a telefonickou podporou a navazující terapeutickou podporou těchto rodin, poskytovat jim komplexní anebo specializovanou pomoc a rozvíjet aktivity zaměřené na rodiny s dětmi v režimu sociálně-právní ochrany a na pomoc rodinám řešícím důsledky dopadu nových sociálních rizik.

<p>Priorita B 4.1 Podpora a rozvoj sociálně aktivizačních programů zaměřených na rodiny s dětmi v režimu sociálně-právní ochrany dětí</p> <p><i>Indikátor: existence programů; počet podpořených osob</i></p>
<p>Priorita B 4.2 Podpora pěstounské péče a dalších forem náhradní rodinné péče včetně projektů zaměřených na tuto problematiku</p> <p><i>Indikátor: existence projektů</i></p>
<p>Priorita B 4.3 Podpora osob pečujících o člena rodiny závislého na péči druhé osoby</p> <p><i>Indikátor: existence programů</i></p>
<p>Priorita B 5.4. Rozvoj komplexních poradenských aktivit zajišťujících krizovou a telefonickou poradnu a navazující terapeutickou podporu pro rodiny</p> <p><i>Indikátor: kapacita manželských a rodinných poraden, krizové linky, krizová pomoc</i></p>
<p>Priorita B 5.5. Zvýšení dostupného bydlení pro rodiče samoživitele</p> <p><i>Indikátor: kapacita dostupných bytových jednotek</i></p>

Cíl B5 Podpora a rozvoj v oblasti zdraví a bezpečnost

Oblast zdraví je primárně řešena v dokumentu Plán zdraví města Brna do roku 2030. V tomto strategickém cíli je řešena zejména otázka specializované nízkoprahové zdravotní péče pro specifické cílové skupiny a problematika různých druhů závislostí.

Prevence různých druhů závislosti je tematicky provázána s oblastí bezpečnosti a prevence kriminality. V této oblasti je žádoucí podporovat a rozvíjet stávající projekty zaměřené na předcházení a řešení krizových situací a rizikového chování dětí a mládeže (podporou volnočasových aktivit) a poradenství pro rizikové skupiny obyvatel, zejména pak pro oběti a svědky trestné činnosti.

<p>Priorita B5.1 Zvýšení dostupnosti specializované nízkoprahové zdravotní péče pro specifické cílové skupiny (např. středisko osobní hygieny, projekt Medici na ulici apod.)</p> <p><i>Indikátor: kapacita specializované péče</i></p>
<p>Priorita B5.2 Rozvoj preventivních programů a aktivit zaměřených na zneužívání alkoholu, dalších návykových látek a na závislostní chování zejména u dětí, mladých dospělých a osob ze sociálně vyloučených lokalit, případně dalších cílových skupin</p> <p><i>Indikátor: existence programů, počet realizovaných aktivit</i></p>
<p>Priorita B5.3 Podpora a rozvoj projektů prevence kriminality zaměřených jednak na předcházení krizovým situacím a rizikovému chování dětí, mládeže a dospělých a dále na práci se specifickými skupinami, které žijí způsobem života ohrožujícím je samotné a jejich okolí</p>

Indikátor: existence programů; počet realizovaných aktivit

Priorita B5.4 Podpora a rozvoj projektů a aktivit v oblasti kriminality zaměřené na poradenství pro ohrožené a rizikové skupiny obyvatel, zejména oběti a svědky trestné činnosti, seniory, oběti domácího a sexuálního násilí, oběti obchodování s lidmi

Indikátor: existence programů; počet realizovaných aktivit; počet podpořených osob

Cíl B6 PODPORA INTEGRACE CIZINCŮ A UPRCHLÍKŮ

Integrace cizinců je na území města Brna věnována dlouhodobě velká pozornost, a to zejména ve Strategii integrace cizinců na léta 2020-2026, která si klade za cíl prostřednictvím politiky integrace dosáhnout bezproblémového a oboustranně prospěšného soužití cizinců a majority, budování vědomí sounáležitosti a spoluodpovědnosti za společné soužití a tím i zajistit ekonomický, sociální i kulturní rozvoj brněnské metropolitní oblasti. Dosahování tohoto cíle vede zejména ke snižování rizika vytváření uzavřených komunit cizinců a sociální fragmentace společnosti a k zamezování nárůstu xenofobie, netolerance a extremismu. K dosažení tohoto cíle je třeba využívat široké palety nástrojů a opatření, které pokrývají všechny problémové oblasti řešené sociální politikou města.

Priorita B6.1 Zvýšení dostupnosti nástrojů a opatření poskytovaných v různých oblastech sociální politiky města cizincům (bydlení, vzdělávání a zaměstnanost, rodina, zdraví, a bezpečnost) včetně sociální ochrany

Indikátor: počet cizinců využívajících poskytované nástroje a opatření

Priorita B6.2 Podpora a rozvoj programů poskytujících vzdělávací, sportovně-kulturní a komunitní aktivity pro cizince a uprchlíky

Indikátor: počet vzdělávacích programů; počet sportovně-kulturních aktivit; počet komunitních aktivit poskytovaných pro cizince a/nebo realizovaných cizinci

Tematická oblast C

Řešení přesahujících či průřezových témat

Do této tematické oblasti jsou zařazeny cíle, které jdou napříč jednou anebo více tradičními oblastmi sociální politiky. Z tohoto důvodu bývají v regionálních a oblastních strategických dokumentech zaměřených na sociální služby obvykle označovány za přesahující či průřezová témata. Jde o vysoce aktuální témata, se kterými se město Brno (a současně i další města ČR) potýká dlouhodobě, jelikož vyžadují dostatečné finanční zdroje, legislativní úpravy a/nebo vysoce komplexní řešení. Konkrétně jsou zde formulovány cíle a priority zaměřené na problematiku bezbariérového pohybu, dobrovolnictví, propojení sociálních a zdravotních služeb, neformálních pečujících.

Cíl C1 PROPOJENÍ A ROZVOJ SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB PRO RŮZNÉ CÍLOVÉ SKUPINY

Potřeba propojit zdravotní a sociální služby se bezprostředně váže na uspokojování potřeb různých cílových skupin. Stávající systém přitom není příliš připraven zejména na osoby, které potřebují více služeb zároveň a nejsou jednoduše zařaditelní do určité cílové skupiny (lidé s duálními diagnózami a vícečetnými problémy), resp. určitého typu služby. Citelně chybí legislativní podpora zákona o dlouhodobé péči, novela zákona o sociálních službách a novela zákona o zdrav. službách.

Je třeba klást důraz na potřebu vzájemné spolupráce sociálních pracovníků se zdravotníky a dalšími odborníky na oblast duševního a fyzického zdraví, na rozvoj stávajících sociálních a zdravotních služeb

pro seniory (včetně rozvoje Alzheimer center), na podporu a pomoc osobám s jednou či více souběžnými psychiatrickými diagnózami, poruchou osobnosti a s mnohočetnými problémy.

<p>Priorita C1.1 Soustavně podporovat legislativní změny (zákon o dlouhodobé péči, novela zákona o sociálních službách a novela zákona o zdravotnických službách) ve spolupráci s Jihomoravským krajem</p> <p><i>Indikátor: setkávání zástupců sociálních a zdravotnických služeb zaměřených na různé cílové skupiny</i></p>
<p>Priorita C1.2 Podpora města zdravotně sociálním projektům: paliativní a hospicová péče, pečovatelská a ošetrovatelská péče, dlouhodobá péče (např. plánovaný sociálně zdravotní komplex na Červeném kopci, hospic)</p> <p><i>Indikátor: počet společně řešených případů poskytnuté péče zástupci sociálního a zdravotnického sektoru</i></p>
<p>Priorita C1.3 Podpora terénních služeb, které vyváženě propojují pečovatelské a ošetrovatelské služby poskytované v přirozeném prostředí klienta (mobilní hospicové služby)</p> <p><i>Indikátor: kapacita služeb</i></p>
<p>Priorita C1.4 Podpora paliativní péče všech věkových kategorií včetně dětí</p> <p><i>Indikátor: zařízení paliativní péče pro děti</i></p>
<p>Priorita C1.5 Podpora rozvoje nových typů služeb v návaznosti na reformu psychiatrické péče (centra duševního zdraví, nové typy služeb zaměřené již od dětského věku)</p> <p><i>Indikátor: kapacita služeb</i></p>

Cíl C2 PODPORA A ROZVOJ NEFORMÁLNÍ PÉČE

Podpora neformálních pečujících je v současnosti velice aktuálním tématem. Pečující, kteří se starají o děti, mládež či dospělé a stárnoucí osoby se zdravotním postižením nebo o seniory, jsou často vystaveni abnormální fyzické a psychické zátěži, která může vést ke zhoršení jejich zdravotního stavu, případně i ke ztrátě zaměstnání a tím i k finančním potížím s rizikem sociálního vyloučení. Tyto osoby vyžadují podporu a pomoc jednak v podobě poskytnutí poradenských programů zaměřených na výcvik a nácvik správných dovedností a jednak v podobě odlehčovacích služeb. Důležitá je rovněž podpora vzniku svépomocných skupin pro rodiny se zdravotně postiženým dítětem.

<p>Priorita C2.1 Rozvoj poradenských programů a svépomocných skupin zaměřených na posílení kompetencí domácích a neformálních pečujících pro zvládání péče o osoby se sníženou soběstačností</p> <p><i>Indikátor: kapacita poradenských programů pro neformální pečující; kapacita svépomocných skupin sdružujících pečující osoby</i></p>
<p>Priorita C2.2 Podpora odlehčovacích služeb a dalších forem odlehčovacích aktivit pro neformální pečovatele</p> <p><i>Indikátor: kapacita odlehčovacích služeb</i></p>
<p>Priorita C2.3. Podpora programů, které se zaměřují na péči o pozůstalé</p> <p><i>Indikátor: existence programů</i></p>

Cíl C3 ZABEZPEČENÍ BEZBARIÉROVÉHO POHYBU OBČANŮ NA CELÉM ÚZEMÍ MĚSTA

Bezbariérový pohyb na území města Brna je nezbytnou podmínkou pro zvýšení kvality života všech skupin obyvatel, které se potýkají s omezenou možností svobodného pohybu (obvykle jde o seniory, osoby se zdravotním postižením, rodiče s kočárky). Bezbariérový pohyb vyžaduje přijetí komplexních opatření, jejichž cílem je rozšiřovat bezbariérovost veřejných prostranství, veřejných budov a dopravy. V této souvislosti existuje ve městě Brně od roku 2017 Poradní sbor Rady města Brna pro bezbariérové Brno (PSM), který představuje poradní a iniciativní orgán zaměřený na řešení přístupnosti města a odstraňování bariér pro osoby s omezenou schopností pohybu. Obyvatelé města mají možnost formou mailové zprávy upozornit na bariérová místa, která jsou následně RMB projednávána. Mezi významné aktivity tohoto sboru patří mapování přístupnosti ve městě Brně, jehož důležitým výstupem je Atlas přístupnosti centra města Brna pro osoby s omezenou schopností pohybu dostupný na portálu Brno, město pro rodiny (www.brno-prorodiny.cz).

Priorita C3.1 Zvýšit dostupnost specifických forem dopravy pro klienty sociálních služeb a další potřebné občany města

Indikátor: pokrytí městských částí dopravou pro klienty sociálních služeb

Priorita C3.2 Odstraňovat fyzické bariéry ve veřejných institucích, v místech parkování u těchto institucí a na dalších místech území města ke zvýšení plnohodnotného života rodin s dětmi, seniorů a osob s omezenou schopností pohybu

Indikátor: počet nově bezbariérových veřejných institucí; počet nově zřízených bezbariérových parkovacích míst; počet nově zpřístupněných bezbariérových míst ve veřejném prostoru

Priorita C3.2 Odstraňování komunikačních i informačních bariér, zpřístupňování veřejného prostoru města pro všechny cílové skupiny

Indikátor: opatření k odstraňování komunikačních bariér

Cíl C4 PODPORA A ROZVOJ DOBROVOLNICTVÍ V DÍLČÍCH OBLASTECH SOCIÁLNÍ POLITIKY MĚSTA

Město Brno dlouhodobě podporuje činnosti související s dobrovolnictvím, které hraje významnou roli v oblasti sociálních služeb a navazujících aktivit, poskytuje důležitou podporu jak klientům těchto služeb, tak i jejich rodinným příslušníkům či pečujícím. Prostřednictvím rozšíření dobrovolnických aktivit dochází k podpoře aktivního života různých cílových skupin (zejm. seniorů, dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením a osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených). Dobrovolnické aktivity jsou velice přínosné i v oblasti prevence kriminality, jelikož umožňují odhalovat a včasné řešit různé typy přečinů a trestných činů.

Dobrovolnictví, které je v současnosti řešeno zákonem č.198/2002, o Dobrovolnické službě, bohužel není legislativou finančně podporováno a neumožňuje tak, aby bylo běžnou součástí základní sítě sociálních služeb poskytovaných městem. V této souvislosti aktuálně probíhá pod MV od roku 2016 do roku 2022 projekt financovaný z ESF nazvaný Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center, který by měl do budoucna zajistit minimálně dvouletou finanční podporu takových center.

Priorita C4.1 Podpora a rozvoj dobrovolnictví prostřednictvím dobrovolnických center a volnočasových aktivit zaměřeného na různé cílové skupiny

Indikátor: počet nově zapojených dobrovolníků; propagace a podpora dobrovolnictví městem

Monitorování a vyhodnocování koncepce

Monitorování bude probíhat průběžně v rámci jednotlivých oblastí formou pravidelného zjišťování a vyhodnocování informací a dat o potřebách obyvatel města Brna v oblastech sociální politiky města,

včetně průběžné evaluace dostupnosti, rozsahu a kvality stávajících opatření. Odbor sociální péče MMB každoročně zpracuje také komplexní Zprávu o sociální péči ve městě Brně za předchozí rok.

Zpřesňování cílů Koncepce sociální politiky města bude probíhat formou zpracování a evaluace dílčích strategických dokumentů odboru sociální péče a jejich prováděcích či akčních plánů:

- **Komunitní plán sociálních služeb města Brna pro dané období** (oblast Sociální práce a sociální služby),
- **Strategický plán sociálního začleňování města Brna pro dané období** (všechny oblasti),
- **Koncepce prevence kriminality ve městě Brně pro dané období** (oblast Bezpečnost),
- **Strategie politiky statutárního města Brna v oblasti drog a závislostí pro dané období** (oblast Zdraví),
- **Strategie integrace cizinců ve městě Brně pro dané období** (všechny oblasti),

V roce 2025, tj. v polovině období platnosti dokumentu, bude provedena revize a aktualizace koncepce, a to ve spolupráci s expertní skupinou tak, aby bylo možné dosáhnout ve stanoveném období do roku 2030 v maximální míře stanovené vize a cílového stavu pro oblast sociální politiky ve městě Brně.

V roce 2030 bude koncepce vyhodnocena jako celek. Na základě provedené evaluace budou dle aktuálních potřeb rozvoje oblastí sociální politiky ve městě Brně cíle v rámci prioritních oblastí redefinovány. Na další dekádu let bude zpracována nová Koncepce sociální politiky města Brna do roku 2040.

Závěr

Obecným cílem sociální politiky je vytvoření lidsky důstojných podmínek života a zajištění rovných příležitostí všem.

Každá obec či město pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Sociální politika v městě Brně zahrnuje v širším smyslu kromě sociálního zabezpečení (systém sociálních dávek a sociální péče) i bytovou politiku, vzdělávací politiku, politiku zaměstnanosti, rodinnou politiku, zdravotní politiku, tedy široké spektrum aktivit různých subjektů s dopadem na životní podmínky občanů.

Cílem dokumentu bylo navrhnout takové strategické cíle a priority v oblasti sociální politiky města Brna do roku 2030, jejichž naplňování zajistí komplexní a v optimální míře fungující systém sociální politiky, který bude schopen okamžitě a flexibilně reagovat na různorodé sociální potřeby, problémy a situace všech obyvatel brněnské metropolitní oblasti.

Obsahem tohoto dokumentu je koncepce sociální politiky města Brna v horizontu deseti let, sestavená na základě analýzy vývoje a potřeb různých cílových skupin, analýzy aktuálně využívaných strategických dokumentů a návrhu řešení problémů v dílčích oblastech sociální politiky.

V úvodní části jsou uvedeny klíčové informace o sociální politice obecně i o stávajícím systému sociální politiky ve městě Brně, o cílových skupinách na území města Brna a jejich potřebách a o strategických dokumentech města Brna v oblasti sociální politiky a jejich potenciálu řešit potřeby těchto obyvatel. Na základě řady analýz byla formulována základní vize a strategické cíle sociální politiky do roku 2030 včetně indikátorů.

Pro naplňování strategických cílů sociální politiky města Brna je klíčová spolupráce všech zainteresovaných aktérů, tedy širokého spektra vládních i nevládních institucí a organizací včetně obyvatel samotných, kteří jsou rovnoprávnými subjekty sociální politiky, participujícími na utváření kvalitních podmínek života na místní úrovni.

